

บทที่ 9

อาการแสดมปี

อาการแสดมปีเป็นภาษีตามประมวลรัษฎากรประเภทหนึ่ง จัดเก็บจากการกระทำ
ตราสาร ตาม ลักษณะ 28 ลักษณะ ตามที่กฎหมายกำหนดไว้ในบัญชีอัตราอาการแสดมปี

เนื้อหาสำหรับบทเรื่องของอาการแสดมปี มีเนื้อหาที่ ควรทราบ ดังนี้คือ

1. ตราสารที่ต้องเสียอาการแสดมปี มีอะไรบ้าง
2. ผู้มีหน้าที่เสียอาการแสดมปี มีใครบ้าง
3. วิธีการเสียอาการแสดมปี มีใครบ้าง
4. การยกเว้นอาการแสดมปี มีเรื่องอะไรบ้าง
5. การลดอาการแสดมปี มีเรื่องอะไรบ้าง
6. ความรับผิดชอบกรณีไม่ได้ปิดแสดมปีบริบูรณ์ และการไม่ออกไปรับอาการแสดมปี
มีเรื่องใด
7. ข้อเสียของการมิได้ปิดอาการแสดมปีบริบูรณ์ เป็นแบบใด
8. การขอคืนเงินอาการแสดมปี มีเรื่องอะไรบ้าง

รายละเอียดหลักๆ ของเนื้อหา ตามรายละเอียดด้านล่างนี้

1. ตราสารที่ต้องเสียอาการแสดมปี

คำว่าตราสาร ตามประมวลรัษฎากร หมายถึง เอกสารที่ต้องเสียอาการแสดมปี
ตามที่กฎหมายกำหนดไว้ในบัญชีอัตราอาการแสดมปี ซึ่งปัจจุบันมีทั้งหมด 28 ลักษณะ
เช่นตราสารเช่าที่โรงเรือน เช่าซื้อทรัพย์สิน จ้างทำของกู้ยืมเงิน ฯลฯ อาการแสดมปีเป็น
ภาษีอาการที่จัดเก็บจากการกระทำตราสาร โดยคำว่า กระทำ หมายความว่า การลง
ลายมือชื่อตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

2. ผู้มีหน้าที่เสียอากรแสตมป์

ผู้มีหน้าที่เสียอากรแสตมป์ มีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

2.1 บุคคลตามที่ระบุไว้ในช่องที่ 3 ของบัญชีอัตราอากรแสตมป์ เช่น ผู้ให้เช่าผู้
โอน ผู้ให้กู้ ผู้รับประกันภัย ฯลฯ

2.2 ถ้าตราสารทำขึ้นนอกประเทศ ให้เป็นหน้าที่ของผู้ทรงตราสารคนแรกใน
ประเทศไทยเป็นผู้เสียอากร ภายใน 30 วัน นับแต่วันที่ได้รับตราสารนั้น

ถ้าหากไม่ได้ปฏิบัติตามข้อ 2.2 ผู้ทรงคนใดคนหนึ่งต้องเสียอากรแล้วจึงยื่นตรา
สารเพื่อให้จ่ายเงินรับรอง สลากหลัง โอนหรือถือเอาประโยชน์ได้

ผู้ทรงตราสารคนใด ได้ตราสารตาม 2.2 ไว้ในครอบครองก่อนพ้นกำหนด 30 วัน
นับแต่วันที่ได้รับตราสารนั้น จะเป็นผู้เสียอากรก็ได้โดยมีสิทธิไล่เบี้ยจากผู้ทรงคนก่อนๆ

2.3 ตัวเงินที่ยื่นให้ชำระเงิน ไม่ได้ปิดแสตมป์บริบูรณ์ ผู้รับตัวเงินจะเสียอากร
และใช้สิทธิไล่เบี้ยจากผู้มีหน้าที่เสียอากร หรือหักค่าอากรจากเงินที่ชำระก็ได้

2.4 ผู้มีหน้าที่เสียอากรตามที่ระบุไว้ในบัญชีอัตราอากรแสตมป์ อาจจะตกลงให้
คู่กรณีอีกฝ่ายหนึ่งเป็นผู้เสียอากรแทนตนก็ได้ เว้นแต่กรณีตาม 2.2.

3. วิธีการเสียอากรแสตมป์

วิธีการเสียอากรแสตมป์ สำหรับการทำตราสาร เรียกว่า ปิดแสตมป์บริบูรณ์ ซึ่ง
จะหมายความว่า

3.1 ในกรณีแสตมป์ปิดทับ คือการได้เสียอากรโดยปิดแสตมป์ทับกระดาษก่อน
กระทำหรือในทันทีที่ทำตราสารเป็นราคาไม่น้อยกว่าอากรที่ต้องเสีย และได้ขีดฆ่าแสตมป์
นั้นแล้ว หรือ

3.2 ในกรณีแสตมป์คืน คือการได้เสียอากรโดยใช้กระดาษมีแสตมป์คืนเป็นราคาไม่น้อยกว่าอากรที่ต้องเสียและขีดฆ่าแล้ว หรือโดยยื่นตราสารให้พนักงานเจ้าหน้าที่ประทับแสตมป์คืน และชำระเงินเป็นจำนวนไม่น้อยกว่าอากรที่ต้องเสียและขีดฆ่าแล้ว หรือ

3.3. ในกรณีชำระเป็นตัวเงิน คือการได้เสียอากรเป็นตัวเงิน เป็นราคาไม่น้อยกว่าอากรที่ต้องเสียตามบทบัญญัติในหมวดอากรแสตมป์ หรือตามระเบียบที่อธิบดีได้กำหนดโดยอนุมัติรัฐมนตรี

การปิดแสตมป์บริบูรณ์ตามข้อ 3.1 และ 3.2 อธิบดีมีอำนาจสั่งให้ปฏิบัติตามที่กำหนดในข้อ 3.1 แทนได้คือ กำหนดให้เสียอากรเป็นตัวเงิน เช่นกรณีตัวแลกเงิน เช็ค ใบรางวัลสลากกินแบ่ง ใบรับเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์ ใบรับเกี่ยวกับยานพาหนะ ตราสารตัวสัญญาใช้เงินเฉพาะที่บริษัทเงินทุนหรือบริษัทเครดิตฟองซิเอร์ เป็นผู้ออกตัว จ้างทำของ เฉพาะที่รัฐบาลองค์การของรัฐบาลเป็นผู้ว่าจ้างและมีสินจ้างตั้งแต่ 200,000 บาท ขึ้นไป กู้ยืมเงินหรือการตกลงให้เบิกเงินเกินบัญชีจากธนาคาร กรมธรรม์ประกันภัย ตัวสัญญาใช้เงิน เลตเตอร์ออฟเครดิต ฯลฯ

กรณีการขอเสียอากรเป็นตัวเงิน : การขอเสียอากรเป็นตัวเงิน ก็เพื่อความสะดวกในการเสียอากร ที่มีค่าอากรแสตมป์เป็นจำนวนมาก ไม่สะดวกในการใช้ดวงแสตมป์อากรปิดบนตราสาร หรือในกรณีไม่สะดวกในการชำระค่าอากร โดยใช้แสตมป์คืน การขอเสียอากรเป็นตัวเงิน ควรปฏิบัติ ดังนี้

3.3.1 การขอเสียอากรเป็นตัวเงิน ใช้แบบ อ.ส.4 (แบบขอและอนุมัติให้เสียอากรแสตมป์เป็นตัวเงิน) ยื่นต่อพนักงาน เจ้าหน้าที่อากรแสตมป์ โดยแนบตราสารที่ขอเสียอากรไปด้วย ให้ยื่นต่อสำนักงานสรรพากรอำเภอ

3.3.2 สำหรับตราสารที่เป็น

3.3.2.1 ตัวแลกเงิน หรือตราสารทำนองเดียวกันที่ใช้ตัวแลกเงินเฉพาะที่ธนาคารประกอบกิจการในราชอาณาจักร เป็นผู้สั่งจ่าย ตามลักษณะแห่งตราสาร 9(1)

และใบรับฝากเงินประเภทประจำของธนาคาร โดยมีดอกเบี้ย ตามลักษณะแห่งตราสาร
13

3.3.2.2 เช็คที่ออกในราชอาณาจักร ตามลักษณะแห่งตราสาร 12

3.3.2.3 เช็คสำหรับผู้เดินทางที่ออกหรือจำหน่ายในราชอาณาจักร ตาม
ลักษณะแห่งตราสาร 15 มีวิธีการเสียอากรเป็นตัวแทน ดังนี้

- ตราสารตาม ตัวแลกเปลี่ยน ให้ธนาคารผู้สั่งจ่ายหรือผู้รับฝาก
แล้วแต่กรณีชำระอากรเป็นตัวแทน แทนการปิดแสตมป์

- ตราสารที่เป็นเช็คที่ออกในราชอาณาจักร และเช็คสำหรับผู้
เดินทางที่ออกหรือจำหน่ายในราชอาณาจักร ให้ผู้สั่งจ่ายหรือผู้ทรงคนแรกชำระอากรเป็น
ตัวแทนแทนการปิดแสตมป์ โดยชำระไว้ต่อธนาคาร

- ตราสารที่สำหรับผู้เดินทางที่ออกหรือจำหน่ายในราชอาณาจักร
ที่ธนาคารเป็นผู้ออก ให้ธนาคารชำระอากรเป็นตัวแทนแทนการปิดแสตมป์

ธนาคารผู้ชำระเงินหรือรับชำระเงินค่าอากรที่มีสำนักงานตั้งอยู่ใน
เขตกรุงเทพมหานคร นำเงินค่าอากรที่มีหน้าที่ต้องชำระ หรือได้รับชำระไว้ไปยื่นขอชำระ
ต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ อากรแสตมป์ ณ สำนักงานสรรพากรอำเภอ โดยใช้แบบ อ.ส. 4ก
(แบบขอเสียอากรแสตมป์เป็นตัวแทนสำหรับตราสารเช็คหรือตัวแลกเปลี่ยน) พร้อมชำระเงิน
ส่วนธนาคารที่มีสำนักงานตั้งอยู่ในท้องที่นอกเขตกรุงเทพมหานคร ให้ยื่นชำระเงิน ณ
สำนักงานสรรพากรอำเภอ หรือกิ่งอำเภอท้องที่

3.3.3 ใบรับสำหรับการโอนหรือก่อตั้งสิทธิใดๆ เกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์
ในเมื่อนิติกรรมที่เป็นเหตุให้ออกใบรับนั้นมีการจดทะเบียนตามกฎหมาย ตามลักษณะ
แห่งตราสาร 28(ข) ให้ชำระค่าอากรแสตมป์เป็นตัวแทน ต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้รับจ
ทะเบียนสิทธิและนิติกรรม (จากกรมที่ดิน)

3.3.4 ใบรับเงินรางวัลสลากกินแบ่งรัฐบาล กำหนดให้ชำระอากรเป็นตัวแทน
เงินต่อสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล

กรณีการขีดฆ่าอากร: คำว่า ขีดฆ่า หมายความว่า การกระทำเพื่อให้ใช้แสตมป์ได้อีก โดยในกรณีแสตมป์ปิดทับได้ลงลายมือชื่อหรือลงชื่อห้างร้านบนแสตมป์ หรือขีดเส้นคร่อมฆ่าแสตมป์ที่ปิดทับกระดาษ และลงวัน เดือน ปี ที่กระทำสิ่งเหล่านี้ด้วย ในกรณีแสตมป์คุณได้เขียนบนตราสารหรือยื่นตราสารให้พนักงานเจ้าหน้าที่ประทับแสตมป์คุณ ให้แสตมป์ปรากฏอยู่ในด้านหน้าของตราสารนั้น

4. การยกเว้นอากรแสตมป์

การยกเว้นอากร มีเนื้อหาด้วยกัน ดังนี้

4.1 การยกเว้นอากรตามประมวลรัษฎากร

ตราสารที่ระบุการยกเว้นในบัญชีอัตราอากรแสตมป์ เช่น ตราสาร กู้ยืมเงิน ให้ยกเว้นไม่ต้องเสียอากรสำหรับการกู้ยืมซึ่งสมาชิกกู้ยืมจากสหกรณ์ ตราสาร โบนัส ให้ยกเว้นสำหรับจำนวนเงินที่ผู้รับต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม หรือภาษีธุรกิจเฉพาะ ฯลฯ

4.2 ยกเว้นตามมาตรา 121 ถ้าฝ่ายที่ต้องเสียอากรเป็น

- รัฐบาล
- เจ้าพนักงานผู้กระทำการของรัฐบาลโดยหน้าที่
- บุคคลผู้กระทำการในนามของรัฐบาล
- องค์การบริหารราชการส่วนท้องถิ่น
- สภากาชาดไทย
- วัดวาอาราม
- องค์การศาสนาใดๆ ในราชอาณาจักรซึ่งเป็นนิติบุคคล

แต่ข้อยกเว้นไม่ต้องเสียอากรนี้มิให้ใช้แก่องค์การรัฐบาลที่ใช้ทุนหรือทุนหมุนเวียน เพื่อประกอบการพาณิชย์หรือการพาณิชย์ซึ่งองค์การบริหารราชการส่วนท้องถิ่นเป็นผู้จัดทำ

4.3 ยกเว้นตามพระราชกฤษฎีกา ได้แก่การยกเว้นอากรให้แก่

- ธนาคารแห่งประเทศไทย
- ธนาคารอาคารสงเคราะห์
- ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร
- ผู้ประกอบการขนส่งเฉพาะการรับเงินที่เป็นค่ารับขนส่งคนโดยสาร
- บริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย
- ผู้ค้าประกันเฉพาะการค้าประกันนี้เนื่องแต่การที่ธนาคารเพื่อ

การเกษตรและสหกรณ์การเกษตรให้กู้ยืมหรือให้ยืม

- ผู้ออกไปรับเฉพาะการรับเงินที่ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์

การเกษตรให้กู้ยืมหรือให้ยืม

- การเคหะแห่งชาติ
- ผู้โอน เฉพาะโอนหลักทรัพย์จดทะเบียนหรือหลักทรัพย์รับอนุญาตที่

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เป็นนายทะเบียนสำหรับการโอนหลักทรัพย์นั้น

- ผู้ที่ต้องเสียอากรสำหรับตราสารที่ต้องเสียค่าอากรแสตมป์ไม่ถึงหนึ่งบาทหรือตราสารที่คำนวณค่าอากรแสตมป์แล้วต้องเสียอากรแสตมป์ตั้งแต่หนึ่งบาทขึ้นไป เฉพาะส่วนที่เป็นเศษของบาท

- ผู้โอน เฉพาะการโอนพันธบัตรธนาคารอาคารสงเคราะห์ที่ธนาคารแห่งประเทศไทยเป็นนายทะเบียนสำหรับการโอนพันธบัตรนั้น

- ยกเว้นอากรแสตมป์สำหรับตราสารใบรับ ซึ่งสภาสังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทยและองค์การกุศล สาธารณะอื่นที่เป็นนิติบุคคลซึ่งมีวัตถุประสงค์ทำนองเดียวกันเป็นผู้ออก

- ยกเว้นภาษีอากรตามประมวลรัษฎากร แก่บุคคลตามข้อผูกพันที่ประเทศไทยมีอยู่ตามสัญญาว่าด้วยความร่วมมือทางเศรษฐกิจหรือทางเทคนิคระหว่างรัฐบาลไทยหรือรัฐบาลต่างประเทศ

- ยกเว้นบรรดารัษฎากรประเภทต่างๆ ที่เรียกเก็บตามประมวลรัษฎากร ให้แก่

(ก) องค์การสหประชาชาติ ทบวงการชำนัญพิเศษของสหประชาชาติและเจ้าหน้าที่หรือผู้เชี่ยวชาญขององค์การ หรือทบวงการดังกล่าว ที่

ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในประเทศไทย ในเมื่อประเทศไทยมีข้อผูกพันให้ยกเว้นตามอนุสัญญาหรือความตกลง

(ข) สถานเอกอัครราชทูต สถานทูต สถานกงสุลใหญ่ สถานกงสุล บุคคลในคณะทูต บุคคลในคณะกงสุล และบุคคลที่ถือว่าอยู่ในคณะทูตตามความตกลง ทั้งนี้ให้เป็นไปตามหลักด้อยที่ ด้อยปฏิบัติต่อกัน

- ผู้โอนหุ้นในศูนย์ซื้อขายหลักทรัพย์ตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์

- รัฐวิสาหกิจ เฉพาะการกระทำตราสารอันเนื่องมาจากการนำหุ้นบางส่วนหรือทั้งหมดมาเปลี่ยนสภาพเป็นบริษัทจำกัด หรือบริษัทมหาชนจำกัด ตามกฎหมายว่าด้วยทุนรัฐวิสาหกิจ

- อนุญาตโตตุลาการ เฉพาะตราสารค่าชื้อขาดของอนุญาตโตตุลาการ

4.4 ยกเว้นตามคำสั่งของหัวหน้าคณะปฏิวัติที่ 79/2515

กำหนดให้ยกเว้นภาษีอากรตามประมวลรัษฎากร ให้แก่บริษัท หรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายของสหรัฐอเมริกา ซึ่งเป็นคู่สัญญากับรัฐบาลสหรัฐอเมริกา ในการเข้ามาประกอบกิจการกับงานบำรุงรักษาอุทกขัง และงานที่เกี่ยวข้องในราชอาณาจักร อันเป็นการปฏิบัติตามสัญญาที่บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลนั้น ได้ทำไว้กับรัฐบาลสหรัฐอเมริการ ตามโครงการที่รัฐบาลไทยเห็นชอบด้วย และบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลนั้นไม่ได้ประกอบกิจการอื่น

4.5 ยกเว้นตามกฎหมายอื่น ๆ

โดยมีการยกเว้นอากรแสตมป์โดยกฎหมายที่จัดตั้งนิติบุคคล ดังนี้

4.5.1 พ.ร.บ จัดทรัพย์สินฝ่ายพระมหากษัตริย์

4.5.2 พ.ร.บ ธนาคารออมสิน

4.5.3 พ.ร.บ การท่าเรือแห่งประเทศไทย

4.5.4 พ.ร.บ การรถไฟแห่งประเทศไทย

4.5.5 พ.ร.บ องค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย

4.5.6 พ.ร.บ กองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง

4.5.7 พ.ร.บ ลูกเสือ

5. การลดอากร แสตมป์

ตามประกาศของคณะปฏิวัติ (ฉบับที่ 155) ลงวันที่ 4 มิถุนายน 2515 ประกาศให้ลดค่าอากรแสตมป์สำหรับตราสารกรมธรรม์ประกันชีวิต โดยถ้าค่าอากรมีจำนวนสูงกว่า 20 บาท ให้ลดลงเหลือ 20 บาท

6. ความรับผิดชอบกรณีไม่ปิดแสตมป์บริบูรณ์และการไม่ออกใบรับอากรแสตมป์

6.1 ความรับผิดชอบทางแพ่ง

6.1.1 กรณียื่นตราสารขอเสียอากรเอง ตราสารใดที่ไม่ได้ปิดแสตมป์บริบูรณ์ ผู้มีหน้าที่เสียอากร หรือผู้ทรงตราสาร หรือผู้ถือเอาประโยชน์ชอบที่จะยื่นตราสารนั้น ต่อพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อขอเสียอากรได้ก็ต่อเมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ได้รับตราสารแล้ว ให้อนุมัติให้เสียอากรภายในบังคับแห่งบทบัญญัติต่อไปนี้

- ถ้าตราสารที่มีได้ปิดแสตมป์บริบูรณ์นั้นเป็นตราสารที่กระทำขึ้นในประเทศไทย เมื่อผู้ขอเสียอากรได้ยื่นตราสารนั้นต่อพนักงาน เจ้าหน้าที่เพื่อเสียอากรภายใน 15 วัน นับแต่วันที่ต้องปิดแสตมป์บริบูรณ์ ให้อนุมัติให้เสียเพียงอากรตามอัตราในบัญชีท้ายหมวดอากรแสตมป์

6.1.2 กรณีปรากฏต่อพนักงานเจ้าหน้าที่เป็นอย่างอื่น ก็ให้อนุมัติให้เสียอากรและให้เรียกเก็บเงินเพิ่มอากร ดังต่อไปนี้ คือ

- ถ้าปรากฏต่อพนักงาน เจ้าหน้าที่ว่าตราสารไม่ได้ปิดแสตมป์บริบูรณ์เป็นเวลาไม่พ้นกำหนด 90 วัน นับแต่วันต้องปิดแสตมป์บริบูรณ์ให้เรียกเก็บเงินเพิ่มอากรเป็น 2 เท่าจำนวนอากรหรือเป็นเงิน 4 บาทแล้วแต่อย่างใดจะมากกว่า

- ถ้าปรากฏต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ว่า ตราสารไม่ได้ปิดแสตมป์บริบูรณ์เป็นเวลาพ้นกำหนด 90 วัน นับแต่วันต้องปิดแสตมป์บริบูรณ์แล้วให้เรียกเก็บเงินเพิ่มอากรเป็น 5 เท่าจำนวนอากรหรือเป็นเงิน 10 บาทแล้วแต่อย่างใดจะมากกว่า

6.1.3 กรณีพนักงานเจ้าหน้าที่หรือนายตรวจทำการตรวจพบ กล่าวคือ เมื่อมีเหตุสมควรพนักงานเจ้าหน้าที่หรือนายตรวจมีอำนาจเข้าไปในสถานการค้าหรือสถานที่เกี่ยวข้องระหว่างพระอาทิตย์ขึ้น พระอาทิตย์ตก หรือในเวลาทำการของสถานการค้าหรือสถานที่นั้น เพื่อทำการตรวจสอบตราสารว่าได้ปิดแสดมปีบริบูรณ์ตามที่กำหนดในบัญชีอัตราอากรแสดมปีหรือไม่ หรือทำการตรวจสอบเพื่อทราบว่าได้ออกใบรับหรือเก็บต้นข้าวสำเนาใบรับหรือทำหรือเก็บบันทึกตามที่กำหนดไว้ในหมวดอากรแสดมปีหรือไม่ กับมีอำนาจเรียกและยึดตราสารหรือเอกสารและออกหมายเรียกตัวผู้มีหน้าที่เสียอากร ผู้ทรงตราสารหรือผู้ถือเอาประโยชน์แห่งตราสารและพยานหลักฐานอื่นอันควรแก่เรื่องมาไต่สวน โดยการกล่าวหาถึงความของบุคคลใดไม่ว่าจะเป็นเจ้าพนักงานรัฐบาลหรือไม่ใช่ก็ดี ถ้าปรากฏว่า

- ไม่ได้มีการออกใบรับในกรณีที่ต้องออกใบรับตามข้อ 6.1.2 ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจเรียกเก็บเงินอากรจนครบ และเงินเพิ่มอากรอีกเป็นจำนวน 6 เท่าของเงินอากรหรือเป็นเงิน 25 บาทแล้วแต่อย่างใดจะมากกว่า

- ตราสารที่ไม่ได้ปิดแสดมปีบริบูรณ์ โดย

(ก) ไม่ได้ปิดแสดมปีเลย ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจเรียกเก็บเงินอากรจนครบ และเงินเพิ่มอากรอีกเป็นจำนวน 6 เท่า ของเงินอากรที่ต้องเสียอากรหรือเป็นเงิน 25 บาทแล้วแต่อย่างใดจะมากกว่า

(ข) ปิดแสดมปีน้อยกว่าอากรที่ต้องเสีย ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจเรียกเก็บเงินอากรจนครบ และเงินเพิ่มอีกเป็นจำนวน 6 เท่า ของเงินอากรที่ขาดหรือเป็นเงิน 25 บาทแล้วแต่อย่างใดจะมากกว่า

ในกรณีอื่นให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจเรียกเก็บเงินเพิ่มอากรเป็นจำนวน 1 เท่าของเงินอากรที่ต้องเสียหรือเป็นเงิน 25 บาทแล้วแต่อย่างใดจะมากกว่า

6.2 ความรับผิดทางอาญา

6.2.1 ผู้ใดมีหน้าที่เสียอากร หรือชดเชยอาศรมปีเพิกเฉยหรือ ปฏิเสธไม่เสียอากรหรือไม่ชดเชยอาศรมปีต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าร้อยบาท

6.2.2 ผู้ใดออกใบรับไม่ถึง 10 บาทสำหรับมูลค่าตั้งแต่ 10 บาทขึ้นไป หรือแบ่งแยกมูลค่าที่ได้รับชำระนั้นเพื่อหลีกเลี่ยงการเสียอากรก็ดี จงใจกระทำหรือทำตราสารให้ผิดความจริงเพื่อหลีกเลี่ยงไม่ปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งหมวดนี้ก็ดี มีความผิดต้อง ระวางโทษไม่เกิน 200 บาท

6.2.3 ผู้ใดไม่ทำหรือไม่เก็บบันทึกตามมาตรา 105 ดรี หรือไม่ออกใบรับ ให้ทันทีที่ถูกเรียกร้องตามมาตรา 106(ข้อ22) หรือออกใบรับซึ่งไม่ปิดแสดมปีตามจำนวน อากรที่ต้องเสีย ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าร้อยบาท

6.2.4 ผู้ใดโดยตนเองหรือสมคบกับผู้อื่นทำให้ไม่มีการออกใบรับหรือไม่ ออกใบรับให้ทันทีที่รับเงิน หรือรับเป็นจำนวนเงินน้อยกว่าที่รับเงินหรือรับชำระราคาจริง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าร้อยบาท หรือจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือนหรือทั้งจำทั้งปรับ

6.2.5 ผู้ใดโดยรู้อยู่แล้วไม่อำนวยความสะดวกแก่พนักงานเจ้าหน้าที่หรือ นายตรวจในการปฏิบัติตามหน้าที่หรือโดยรู้อยู่แล้วหรือจงใจไม่ปฏิบัติตามคำเรียกหรือไม่ ยอมให้ยึดตราสารหรือเอกสารหรือไม่ปฏิบัติตามหมายของพนักงานเจ้าหน้าที่หรือ นายตรวจ ตามความในมาตรา 123 หรือไม่ยอมตอบคำถามเมื่อซักถามหรือฝ่าฝืน บทบัญญัติมาตรา 105 ทวิ (ข้อ 3) มาตรา 105 จัตวา (ข้อ 5) หรือมาตรา 123 ทวิ มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าร้อยบาท

6.2.6 ผู้ใดโดยเจตนาทุจริต มีแสดมปีซึ่งรู้ว่าเป็นแสดมปีปลอมก็ดี หรือคำแสดมปีที่ใช้แล้วหรือที่มีกฎกระทรวงประกาศให้เลิกใช้เสียแล้วก็ดี ผู้นั้นมีความผิด ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาทหรือจำคุกไม่เกินสามปีหรือทั้งปรับทั้งจำ

7. ข้อเสียของตราสารที่ไม่ได้ปิดแสดมปีบริบูรณ์

ตราสารใดไม่ได้ปิดแสดมปีบริบูรณ์ จะใช้ต้นฉบับ คู่ฉบับ คู่ฉีก หรือสำเนาตราสารนั้นเป็นพยานหลักฐานในคดีแพ่งไม่ได้ จนกว่าจะได้เสียอากรโดยปิดแสดมปีครบจำนวนอัตราในบัญชีท้ายหมวดอากรแสดมปีและขีดฆ่าแล้วแต่ทั้งนี้ไม่เป็นการเสื่อมสิทธิที่จะเรียกเงินเพิ่มอากร นอกจากนั้นกฎหมายห้ามให้เจ้าพนักงานรัฐบาลลงนามรับรู้ ยอมให้ทำหรือบันทึกละเอียดๆ ในตราสาร ที่ไม่ได้ปิดแสดมปีบริบูรณ์ จนกว่าจะได้มีการเสียอากรให้ครบถ้วนเสียก่อน

8. การขอคืนเงินอากร

ผู้ใดเสียค่าอากรหรือค่าเพิ่มอากรเกินไปไม่น้อยกว่า 2 บาท สำหรับตราสารลักษณะเดียวหรือเรื่องเดียวผู้นั้นชอบที่จะทำคำร้องเป็นหนังสือยื่นต่อพนักงานเจ้าหน้าที่เมื่ออธิบดีเห็นว่าเกินไปจริงก็ให้คืนค่าอากรหรือค่าเพิ่มอากรที่เกินไปนั้นให้แก่ผู้เสียอากรได้ แต่คำร้องที่กล่าวนั้นต้องยื่นภายใน 6 เดือน นับแต่วันเสียอากรหรือค่าเพิ่มอากรและต้องประกอบด้วยคำชี้แจงหรือเอกสาร ซึ่งพนักงานเจ้าหน้าที่หรืออธิบดีเห็นสมควรให้ยื่นสนับสนุนคำร้อง

.....